

Doktor ekonomije **Matic Tasič**, župan Prevalj in novi generalni direktor Slovenskih železnic, je te dni med ljudmi, ki so zagotovo najbolj oblegani na Koroškem. Njegovo ime je točno pred enim tednom udarilo kot strela iz jasnega, ko so ga nadzorniki imenovali za novega direktorja, kar je pričakoval le redkokdo. Priznava, da enako velja zanj. S Tasičem sem spregovoril nekaj besed o njegovem imenovanju, prihodnosti železnic in političnih peripetijah ter zgodbah, ki smo jih lahko poslušali v preteklem tednu.

Vaše imenovanje za direktorja železnic je bilo izjemno presenečenje, kako je sploh prišlo do njega?

Ne vem, če je to vprašanje za pravo osebo, ker na koncu sem bil tudi sam presenečen nad načinom in hitrostjo imenovanja. Izgleda, da so nekateri pogledali tudi reference, ki jih imam. Želeli so nekoga, ki ni v sistemu, a je že bil v sanaciji nekega večjega sistema. Torej nekoga, ki ni iz tega okolja. Po vsej verjetnosti so reference in način dela prevagale, ampak potrebno bo vprašati nadzorni svet oziroma ministra.

Od kje pa se poznate z ministrom za promet, Patrickom Vlačičem? Slišalo se je lahko precej zgodb zadnje dni, bi lahko sami bolj razjasnili situacijo?

Marsikakšna zgodbica se je slišala. Mi smo se srečali nekajkrat tako ali drugače, ni pa bilo nekih posebnih momentov pri tem. Brcali smo skupaj na Prevaljah, srečevali smo se na nekaterih prireditvah, ampak srečeval sem se še z mnogimi drugimi ...

Po vaših besedah ne gre za politično imenovanje. A kljub temu so se že začele govorice, da temu ni tako, kar za slovenski politični prostor ni ravno presenečenje, saj roko na srce večinoma deluje prav po takšnih načelih?

Zgodbe že, ampak politično imenovanje bi bilo, če bi bil jaz nekje drugje. Ampak vi veste, kam mene uvrščajo, pravijo, da sem desno-sredinski človek. Seveda, če dobiš takšno resno ponudbo, z resnim izzivom, za resno delo, se potem odločiš za prevzem funkcije.

Velikokrat se je hotelo vpletati v zgodbo tudi Irmo Pavlinič Krebs (med drugim je bila precej časa njegova odvetnica, op.a.).

Ne vem čisto točno v katero smer ciljate, z njo se nikoli nisva pogovarjala ne o železnicah ne o

Prispeval Jernej Prodnik, Foto: Arhiv Bajte
Torek, 24 Marec 2009 19:50

čemerkoli v povezavi z vodenjem železnic. Saj pravim, brez potrebe se išče pri meni vse te igrice - pod narekovajem - potrebno bo vprašati tiste, ki so odločali. Jaz seveda ne morem povedati, ker ozadja ne poznam. Pogovori, tudi takšni za hec, ne toliko resni, so bili. Večkrat sem na primer bil povprašan tudi v času prejšnje vlade kaj menim o privatizaciji in ostalih aktualnih stvareh in jaz sem svoje mnenje povedal. Včasih je kdo to mnenje upošteval, vedno pa ne. Tudi ne trdim, da so bila moja stališča oziroma moje mnenje vedno najboljša, poizkušal pa sem iskati zaščito interesov domačega okolja.

Kakšne bodo po vašem mnenju najbolj pomembne naloge, s katerimi se boste morali soočiti na novem delovnem mestu? Znano je, da so železnice v precejšnjih težavah.

Ja, Slovenske železnice so trenutno v zelo slabi kondiciji v poslovnem in finančnem smislu. Zato smo že prvi dan začeli z ukrepi, najprej s kratkoročnimi na področju finančnega in stroškovnega dela in na področju prometa samega. Se pravi, na eni strani je potrebno povečati realizacijo tovora, na drugi pa zniževati vse vrste stroškov, da bomo lahko zaustavili ta strm padec navzdol. Na malce daljši rok pa bo potrebno seveda izboljšati infrastrukturo in vanjo investirati skupaj z državo, izboljšati vozni park, ki je izjemno star ... Tako da bomo konkurenčni in bomo lahko parirali konkurenci na tem področju. Nekje na srednji rok je v planu tudi iskanje strateškega partnerja, s katerim bi skupaj vzpostavili povezave, preko katerih lahko prideš v mednarodne tokove. Že večkrat sem rekel, da imamo dve prednosti, dva velika plusa: prvi so ljudje, s svojim znanjem, izkušnjami ter sposobnostmi, in potrebno jih je optimalno izkoristiti v tej zgodbi preobrazbe Slovenskih železnic; drugi plus pa je izvrsten geo-strateški položaj, ki nam z Luko Koper odpira okno v svet in te priložnosti ne smemo zapraviti, ampak je potrebno najti prave okvire dogovora s strateškim partnerjem, da bi prišli hitreje v te mednarodne tokove. S tem bi lahko ustavili padanje in dvignili trend, naš končni cilj pa je seveda pozitivno poslovanje Slovenskih železnic na dolgi rok.

Kdo pa bi lahko bil ta strateški partner? Pred časom se je govorilo o povezovanju z Nemci, so postavljeni že kakšni načrti?

Prejšnja vlada je skupaj z Intereuropo in Luko Koper imela pogovore z Deutsche Bahn, in mislim, da so neke osnove bile dogovorjene. Drugače je interes tudi pri nekaterih drugih večjih sistemih, ki pa jih v Evropi tako ni prav veliko. Ampak potrebno je poiskati takšnega partnerja, ki je kompatibilen, ki razmišlja podobno in ki bi seveda s finančnimi sredstvi pripeljal do dokapitalizacije, da bi lahko prišlo do investicij za obnovo in izboljšanje pogojev. Nič nam ne koristi, da bi lahko imeli veliko tovora, če na železnicah ne zmoremo takšnih osnih obremenitev. Naših tovornih vagonov na primer ne moremo napolniti s takšno težo kot drugje, ker je železniška infrastruktura slaba, tudi hitrosti so prenizke, saj imamo povsod omejitve, ker se v preteklosti ni investiralo dovolj. Tu nam veliko manjka.

Jasno je, da Evropska unija očitno teži v smer razvoja železniškega prometa, a pri nas

temu ni tako. Zakaj?

Absolutno. Jaz mislim, da tudi vlada, oziroma Ministrstvo za promet, pripravlja strategijo na področju tovornega prometa, in sicer za čim večji prenos tovornega prometa iz cestnega prometa na železnice. Razlogov je več, tudi ekološki. Ampak seveda, mi moramo biti na to pripravljeni, v preteklosti smo kot Slovenske železnice v to smer naredili premalo, da bi lahko parirali in ponudili celovite logistične storitve. Do sedaj so se železnice ukvarjale predvsem s tem, da so bile pač prevoznik nekega blaga oziroma potnikov, ne pa celovit logist. Železnice morajo postati celovit logist, z vsemi ostalimi ponudbami, saj lahko samo tako konkuriraš v svetu.

Znano je, da so nadzorniki sicer pogojevali vaše direktorsko mesto z odstopom iz funkcije župana Prevalj. Boste to storili ali ne razmišljate o tem?

Pustimo času čas zaenkrat. Seveda čutim odgovornost do Slovenskih železnic, čutim pa tudi odgovornost do ljudi, ki so me izvolili. Zato pustimo času čas in bomo videli, kako se bo stvar odvijala. Zaenkrat teče vse normalno in brez pretiranih pretresov.

Hipotetično, če vam postavijo ultimatum, za kaj bi se odločili?

Ne vem, ultimatumov v tem prostoru praktično ni, skoraj zmeraj gre za dogovore.

Drugače pa je mesto direktorja Slovenskih železnic v zadnjih letih, milo rečeno, med najbolj turbulentnimi v Sloveniji. Ali menite, da se boste lahko obdržali na tej funkciji dalj časa glede na ostale direktorje?

Poglejte (smeh), bi rekel, da je rok trajanja generalnih direktorjev Slovenskih železnic zelo kratek (smeh).

Saj zato.

Danes si, jutri te ni. Jaz delam vse na tem, da bi delali na dolgi rok. Kako dolgo, to najbrž ne ve nihče, jaz vsekakor upam, da nam bo uspelo to, kar do sedaj še ni uspelo komu. Jaz bi na nek način rekel, da smo prisiljeni uspeli, kajti če v kratkem roku tega ne bomo naredili, potem bodo vsi tokovi šli mimo nas. Potem ne bomo imeli več o čem razmišljati, kaj šele, da bi lahko v to smer delali. Torej smo v to prisiljeni in to je takšen pritisk, ki se pozna tudi pri ljudeh. Mislim, da smo dosegli vsaj začetno razumevanje in medsebojno odvisnost vseh, da lahko samo vsi skupaj naredimo to, kar je potrebno. To pomeni, da vsak zloži svoj kamenček v mozaik uspeha, da utirimo Slovenske železnice na pravi, uspešen in pozitiven tir.

Znalo bi biti kritično za razvoj železnic, da bi se to mesto v prihodnjih letih malo bolj stabiliziralo. Najbrž je nemogoče, da bi se kaj res premaknilo, če se ljudje tako menjajo?

Absolutno se strinjam, pogoj pa je seveda kvalitetna preobrazba podjetja, ki bo poslovalo na dolgi rok pozitivno in ki bo odgovarjalo na vse izzive, ki nastajajo na področju logistike. To moramo postati in jaz sem prepričan, da se da najti pravo pot. Res pa ni enostavno, ker je

Prispeval Jernej Prodnik, Foto: Arhiv Bajte
Torek, 24 Marec 2009 19:50

potrebno v glavah ljudi marsikaj spremeniti. Nekateri ljudje so sedaj mogoče samo čakali, da se zamenja direktor. Seveda ne obtožujem nikogar, ker pravim, da so naše največje bogastvo ljudje, ampak vseeno mislim, da se bo z nekim korektnim vodenjem dalo optimalno izkoristiti znanje in sposobnosti ljudi, kar je potrebno za ta preokret.

Kako pa bi komentirali situacijo, ki se je pripetila, ko je premier Borut Pahor najprej izrazil nestrinjanje z načinom imenovanja, nato pa so nadzorniki odgovorili, da je to politično vmešavanje v njihovo delo?

Jaz nimam komentarja, lastnik seveda lahko naredi kar se mu zdi prav in način imenovanja je bil pač tak, da ti pusti neko nelagodje in slab občutek. Jaz sem poizkušal ta slab občutek že prvi dan z množico sestankov z različnimi ljudmi popraviti. Če bi vedel, da bo stvar tekla v takšni smeri, bi tudi jaz prosil, da lahko pridem na nadzorni svet in predstavim neko vizijo, se predstavim, da me spoznajo, da vidijo na kakšen način zadeva teče. Tako da je pustilo malo grenkega pelina, ampak nismo se s tem ukvarjali, nimamo časa. Jaz sem štartal s polno brzino.

Torej, če zaključiva ta pogovor ... Ste prepričani, da boste na naslednjem nadzornemu svetu potrjeni oziroma boste podpisali pogodbo?

Mene je nadzorni svet imenoval in jaz moram sedaj pripraviti vizijo razvoja firme. To bi lahko pravzaprav predstavil že na prvi seji nadzornega sveta in jaz sem prepričan, da bo zadeva tekla tako kot smo se dogovorili in kot skupaj delamo v eno smer.

Najlepše se zahvaljujem za pogovor, želim vam veliko uspehov na novem delovnem mestu!